

man ikke stoler paa, at den almindelige Valgret vil kunne vide i det væsentlige at tage de fornødne og rigtige Hensyn. Jeg tror ikke, at man skal have denne Mistillid til den almindelige Valgret — det vil jeg dog sige til de ærede Repræsentanter for Socialdemokraterne og de radikale.

Jeg indrømmer overfor det ærede Medlem fra Frederikshavn (H. Madsen), at det er kun 12 og ikke 13 af Udvalgets Medlemmer, der danne det Flertal, paa hvis Vegne jeg taler, idet et Medlem af Udvalget var syg. Det ærede Medlem kunde ikke begribe Fornuften i Bestemmelsen om, at Konditorer maatte sælge Is af egen Tilvirkning, idet han mente, at de ikke tilvirkede Is. Jeg mener dog, at Vanilleis og overhovedet Is i den Form, hvori den spises, tilvirkes netop af Konditorer.

De mange principielle Betragtninger, som bleve fremsatte, og de principielle Synspunkter overhovedet vil jeg lade ligge. Det er i Virkeligheden Spørgsmaalet: for eller imod Lovforslaget, og det finder rettere sin Drøftelse ved tredie Behandling. Før den endelige Afstemning over Loven kan der være Grund til at drøfte disse Spørgsmaal, men det vil ikke være nødvendigt her at gøre Forberedelser til denne Drøftelse. For øvrigt er det fuldstændig rigtigt, hvad den højtærede Indenrigsminister sagde, at det slet ikke er noget nyt, der her er Tale om. Alle de Betragtninger, som det ærede Medlem anførte, kunde han have anført, da vi lukkede Butikkerne Søndag Morgen og Eftermiddag. Da kunde man ogsaa fra nogle Sider have sagt: I tage Brødet ud af Munden paa os, og man kunde have sagt til de vedkommende: Herregud, ville I være fri, kunne I tage jer fri selv. Det er et Standpunkt, der er saa virkelighedsfjernt, at de, som kende Forholdene, som de ere, ikke behøve at drøfte det. Det er en Kendsgerning, at saadan er den enkelte ikke stillet, at han ikke behøver at tage Hensyn til, hvad de andre gøre. Den enkelte næringsdrivende er nødt til at tage Hensyn til, hvorledes andre næringsdrivende indrette sig med Hensyn til Frihed og Arbejdstid.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) henviste til, hvad det ærede Medlem for Københavns 2de Valgkreds (H. L. Møller) havde sagt ved første Behandling. Men deri indeholdes intet som helst mod Loven, men kun en Henvisning til, at der, naar man taler om Lærlingeloven, kan være Spørgsmaal om at give Bestemmelser for Handelsmed-

hjælpere. Det ligger altsaa udenfor denne Sag.

Jeg anbefaler de stillede Ændringsforslag, som saa at sige ingen har udtalt sig imod, og dernæst vil jeg naturligvis, hvad for Resten alle vel ville gøre, opfordre de Herrer til at stemme for Lovforslagets Overgang til tredie Behandling.

Rasmus Hansen: Jeg kan fatte mig meget kort, idet jeg i alt væsentligt kan henholde mig til de Udtalelser, der nylig faldt fra det ærede Medlem fra Frederikshavn (H. Madsen), med hvem jeg i alt væsentligt er enig. Jeg betragter det som urigtigt, at man vil lovgive paa et Omraade som det her foreliggende, hvorved man ikke alene indskrænker den personlige Frihed, men ogsaa gør Indskrænkning i selve Næringsfriheden. Det ærede Medlem fra Frederikshavn citerede Grundlovens § 83, og den er jo meget klar. Det staar saaledes for mig, at de Mænd, der skreve denne Paragraf, netop have forstaaet og været klare over den store Betydning, der laa i, at der blev fuld Frihed ikke alene for det enkelte Individ, men ogsaa paa Næringslivets Omraade. De have forstaaet, at det var noget, som var nødvendigt for at dygtiggøre og udvikle vort Folk, og det har vist sig, at de Mænd, som skreve denne Paragraf, have set rigtigt, Næringsloven af 1857 gaar netop i denne Retning. I Næringsloven af 1857 § 2 indeholdes de Regler, som kræves for at faa meddelt Næringsadkomst. Det er egentlig blot de almindelige, nemlig at vedkommende skal have dansk Indfødsret, at han skal være fuldt myndig osv. Naar vedkommende opfylder disse Betingelser, kan han kræve sig Næringsadkomst udstedt, saa er det ikke en Naadesag, ikke en Bevilling, han skal søge om, det er hans Ret. Og naar han saa ifølge den nuværende Næringslov har faaet denne Ret, har han fuldstændig Handlefrihed paa Næringslivets Omraade, saa kan han handle, hvor han vil, og naar han vil, og med hvem han vil, og saa kan han virke i sin Forretning til enhver Tid baade tidligt og sent. Der er ingen, som lægger ham nogen Hindring i Vejen. Og det, mener jeg, er et stort og godt og frisindet Princip, og det har sikkert i betydelig Grad været Aarsagen til at udvikle og dygtiggøre Handelsstanden — det er der ingen Tvivl om — og i det hele vort Folk.

Jeg kan derfor ikke se rettere, end at dette Lovforslag er et Tilbageskridt i